

Comité N65

11 ondergronds – Helvoirt

Deze maand willen wij u informeren over de gevolgen van fijn stof op uw gezondheid. Wat is eigenlijk fijn stof? Het is een samenstelling van verschillende deeltjes, die zich in de lucht bevinden en voortdurend worden ingeademd. Deze deeltjes worden veroorzaakt door onder andere diesel- en benzinemotoren, uitstoot van industrieën en ook de natuur. De deeltjes hebben globaal een afmeting van 0,1 – 10 micron meter. Voor de leek: 1 micron is een miljoenste meter ofwel een duizendste millimeter, ook wel aangeduid als micrometer!

Wat de N65 betreft levert het verkeer de grootste bijdrage aan de samenstelling van het fijn stof. Er zijn instanties in Nederland, zoals het Rijks Instituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), Het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) en diverse Consultantbureau's, die al dan niet in opdracht landelijke metingen uitvoeren. Deze waren tot op heden vooral gericht op deeltjes met afmetingen van 10 micrometer en groter. In de diverse rapporten naast wettelijke gehanteerde normen wordt deze aangeduid met PM10. De gevolgen van kleinere deeltjes (kleiner dan 2,5 micrometer: PM2,5) werden veelal door berekeningen verkregen. Sinds kort is er ook apparatuur aanwezig die de deeltjes met kleinere afmetingen daadwerkelijk kunnen bepalen.

Wat zijn nu de gevolgen van het inademen van deze deeltjes? Voortijdige sterfte is een van de belangrijkste gevolgen van het inademen van fijn stof. Hoe dichter men bij de bron aanwezig is hoe groter het gevaar is. (Rob Beelen /ISBN 978-90-393-4759-1, gratis op www.n65.nl/beelen.pdf). Helvoirt ligt aan de N65 en wordt dus direct beïnvloed door het fenomeen fijn stof. Uit publicaties van de gemeente Haaren blijkt dat het sterftecijfer in Helvoirt ca. 30% hoger ligt dan in de andere dorpen van onze gemeente (2-6 sterftegevallen per jaar meer). Daar de samenstelling van de dorpen vergelijkbaar is, zijn tenminste twee sterftegevallen waarschijnlijk het directe gevolg van de N65.

Voor PM2.5 en PM10 zijn stringente normen wettelijk door de Europese Commissie in Richtlijnen (2008/50/EG) voorgeschreven. Overheidsinstanties worden verplicht alle noodzakelijke maatregelen te nemen. De druk op de overheden wordt hierdoor steeds groter. Geringe verbeteringen in de meetresultaten resulteren als snel in miljoenen euro's besparingen met betrekking tot gezondheidskosten (ziekenhuisopnamen, medicijnen), productieverliezen etc. Het Milieu- en Natuurplanbureau heeft een aantal jaren geleden (2005) aangegeven dat ongeveer 1700 tot 3000 sterftegevallen in Nederland waarschijnlijk aan het inademen van fijn stof zijn te wijten. Zij baseren zich op studiegegevens van het Nederlands Aerosol Programma waarin een aantal organisaties, zoals RIVM, TNO, ECN, RAS en de Universiteit van Utrecht samenwerken. Vooral de kleine deeltjes, kleiner dan 2,5 micrometer zijn de veroorzakers van de diverse ziektes. Kleine deeltjes dringen verder in de longen door en men vermoedt dat deze van invloed zijn op hart- en vaatziekten, bronchitis, astma en chronische longziekte (COPD). Men gaat er tevens vanuit dat zij een belangrijke invloed hebben op het klonteren van bloed, wat direct weer een negatieve invloed heeft op het functioneren van het hart.

Zoals reeds vermeld is het wonen en leven in de buurt van een snelweg (N65) dus aan grotere risico's onderhevig dan op het platte land! We vonden zelfs in de bovengenoemde publicatie van Rob Beelen dat omwonenden van een snelweg (tot op 1000 meter) een jaar korter te leven hebben! Daar de uitdrukking: "Meten is weten" voor ons van groot belang is, willen wij in de nabije toekomst graag zien dat er metingen aan de N65 worden uitgevoerd. Onze eerste berekeningen via het door de overheid goedgekeurde CAR-model wijzen uit dat op meerdere plaatsen in Helvoirt waarschijnlijk de wettelijk vastgestelde grenswaarden voor luchtverontreiniging, worden overschreden. Wij zouden die berekeningen graag met concrete metingen willen onderbouwen. Daar dit een kostbare zaak is zoeken wij naar mogelijkheden om dit in de nabije toekomst te realiseren. Ook uw bijdrage, in welke vorm ook, zouden wij in dit verband zeer waarderen!

Kijk ook op onze site voor actuele informatie, bronnen en nieuwsbrieven; www.n65.nl/nieuws.